

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BRNO, BLAŽKOVÁ 9,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

PREVENTIVNÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

VYPRACOVALA: MGR. PETRA KIPRÁ, METODIK PREVENCE

Základní údaje

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PP	Základní škola a Mateřská škola Brno, Blažkova 9, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Petr Kapounek
Telefon:	548 422 741
E-mail:	kapounek@zsblazkova.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Petra Kiprá
Telefon	548 422 753
E-mail	kipra@zsblazkova.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Gabriela Moricová
Telefon	548 422 753
E-mail	moricova@zsblazkova.cz

Jméno a příjmení školního psychologa	Mgr. Bohdana Vojtíšková
Telefon	737 767 649
E-mail	vojtiskova@zsblazkova.cz

Jméno a příjmení speciálního pedagoga	Mgr. Barbara Havlíčková
Telefon	---
E-mail	havlickova1@zsblazkova.cz

Jméno a příjmení speciálního pedagoga	Mgr. Gabriela Přidalová
Telefon	548 422 745
E-mail	pridalova@zsblazkova.cz

Preventivní program je vypracovaný pro potřeby žáků a pedagogických pracovníků naší školy a navazuje na aktuální požadavky a aktivity realizované v této oblasti v předchozích letech.

Charakteristika školy

Naše škola se nachází v příjemném prostředí sídliště Lesná.

Školu navštěvuje 625 žáků, 7 žáků je vzděláváno v zahraničí. Působí zde 38 pedagogů, 3 druhé pedagožky, 17 asistentek/asistentů a 7 vychovatelek školní družiny.

Nedílnou součástí pedagogického sboru je již několik let i školní psycholožka.

Na 1. stupni jsou tři paralelní třídy v 1. – 4. ročníku a dvě paralelní třídy v 5. ročníku.

Na 2. stupni máme tři paralelní třídy v 6, 7. a 9. ročníku a čtyři paralelní třídy v 8. ročníku. Třídy 6. ročníku jsou vzhledem ke spádovosti doplňovány žáky z blízkých městských částí - Soběšice, Vranov, Útěchov.

Ředitelem školy je Mgr. Petr Kapounek, zástupcem pro 1. stupeň Mgr. Zdeněk Liška a zástupcem pro 2. stupeň je Mgr. Kateřina Jelínková.

Zmapování situace ve škole

Rizika ve škole

Riziková místa školy

- Čekání před vstupní bránou při ranním příchodu do školy
- Šatny (při ranním příchodu do školy situaci monitorují 2 určené pedagogové – u šaten a u tříd)
- Šatny nad tělocvičnou (dohled provádí vyučující TV)
- Chlapecké a dívčí toalety (situaci monitoruje určený pedagogický dozor)
- Fronta dětí čekajících na oběd ve vestibulu školy (situaci v jídelně i vestibulu kontroluje určený pedagogický dozor)

Dozory jednotlivých vyučujících, včetně zastupujících vyučujících pro případ jejich nepřítomnosti, jsou vyvěšeny na chodbách školy.

Do učeben výpočetní techniky, výtvarné výchovy, čítárny a tělocvičny si učitel žáky vyzvedává na určeném místě a odvádí je do zmiňovaných prostor.

Školní úrazy

Všichni žáci jsou povinni neprodleně oznámit vzniklý úraz vyučujícímu či pedagogickému dozoru. Pedagog je povinen okamžitě poskytnout základní ošetření, v případě potřeby vyhledat zdravotníka či lékařskou zdravotní službu.

Každý úraz je oznámen zákonnému zástupci zraněného žáka. V případě, že je nutné lékařské ošetření a zákonný zástupce se nemůže dostavit, může pedagogický pracovník doprovodit dítě na lékařské ošetření.

O všech školních úrazech je vedena evidence v Knize úrazů. Zápis provádí neprodleně vyučující během jehož hodiny k úrazu došlo nebo vyučující provádějící dozor..

Věková skupina našich žáků patří mezi nejohroženější skupiny ve společnosti, co se týká rizikového chování, proto je důležité poskytnout žákům v co největší míře informace z nejrůznějších oblastí (př. drogová problematika, kyberšikana, poruchy příjmu potravy), být připraveni naslouchat jejich otázkám, problémům a hovořit s nimi.

Cíle Preventivního programu:

- podpora dobrého klimatu ve třídách a důvěra mezi žáky a jejich třídními učiteli
- začleňování dětí ukrajinské a jiné národnosti
- předcházení školní neúspěšnosti,
- podpora nadaných žáků
- minimalizace rizikového chování žáků (šikana, kyberšikana, záškoláctví, zneužívání návykových látek), opakovaně upozorňovat na chování na sociálních sítích a důsledky nevhodného chování na sítích
- včasné rozpoznání signálů poukazujících na poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, týrání a zajištění následná péče
- výchova ke zdravému životnímu stylu, osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoj osobnosti
- podpora vzájemné komunikace mezi pracovníky ŠPP, pedagogickým sborem a vedením školy
- podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Dlouhodobé cíle:

- důraz na sociální klima třídy a práci třídního učitele v třídnických hodinách, zajištění materiálů pro přípravu třídnických hodin
- včasné odhalování prvotních náznaků nefunkčnosti kolektivů tříd a jejich řešení
- vedení dokumentace z jednání se zákonnými zástupci a žáky
- zlepšení komunikačních schopností a dovedností žáků, sebeovládání a nenásilné zvládnutí konfliktů
- zvýšení odolnosti žáků vůči každodennímu stresu

- zlepšování školního prostředí a budování pozitivního klimatu ve škole
- předcházení školní neúspěšnosti
- podpora výchovy ke zdravému životnímu stylu (důraz na prevenci – nikotinové sáčky, energetické nápoje, nealkoholické nápoje připomínající alkoholické nápoje)
- podpora průběžného vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikových projevů chování
- vzájemná komunikace a navázání dobrých vztahů mezi pedagogy, žáky i rodiči
- v případě výskytu vážnějšího problému nutné informovat i ostatní pedagogy působící v dané třídě, aby byli na vyvstálé situace připraveni
- spolupráce a předávání si informací mezi pedagogy a Školním poradenským pracovištěm
- spolupráce se školní družinou
- včasné odhalení skrytého záškoláctví

Krátkodobé cíle (tento školní rok):

- zajištění jednoho preventivního programu v rámci ročníku během školního roku
- vytvoření úložiště pro sdílení materiálů a dobré praxe mezi pedagogy
- vytvoření krizových plánů na konkrétní rizikové chování vyskytující se u žáků
- sledování rizikového chování našich žáků – agresivní chování vůči sobě navzájem, vulgarismy, arogantní chování a řešení vyvstálých situací, včetně následného sledování fungování žáků
- monitorování absence žáků a zjišťování důvodů vedoucích k nepřítomnosti ve škole (nemoc, nahlášené písemné práce nebo zkoušení, strach ze školy) a následné řešení vyvstálé situace
- důsledný dohled o přestávkách na chodbách z důvodu možného zamezení vzniku rizikových projevů chování

Aktivity směřující k realizaci Preventivního programu zaměřeného na žáky školy:

• 1. stupeň

- posilování sociálních vazeb v kolektivu (třídní učitel, třídnické hodiny)
- hlavní role – třídní učitel, navázání kontaktu se zákonnými zástupci
- vymezení vhodných forem chování a včasná diagnostika nežádoucích jevů v této oblasti
- zaznamenávání psychického rozpoložení žáků (psychická krize/duševní onemocnění žáka)
- dopravní výchova
- preventivní program Kočičí zahrada, Dobronauti (Zpátky v čase)
- nabídka volnočasových aktivit ve škole v odpoledních hodinách
- upevňování hygienických návyků
- propojenost žáků mezi 1. a 2. stupněm
 - patronství žáků 9. ročníku nad žáky 1. ročníku
 - Den dětí organizovaný žáky 9. ročníku pro žáky 1. ročníku
 - Peer program – digitální svět
 - Vánoční jarmark
 - Výuka vedená žáky 2. stupně
- dodržování školního řádu všemi žáky
- chování ve virtuálním světě a jeho důsledky

• 2. stupeň

- posilování klimatu v kolektivu (třídní učitel, třídnické hodiny)
- předcházení rizikovým formám chování:
 - rozvoj osobnosti, posilování sebedůvěry, psychické odolnosti žáků
 - zdravé stravovací návyky – poruchy potravy (mentální anorexie, bulimie, psychogenní přejídání, ARFID, bigorexie, ortorexie, pica), užívání návykových látek (včetně nikotinu)
 - workshop poruchy příjmu potravy – Anabell – 6. ročník
 - právní povědomí
 - finanční gramotnost
(pedagogové, školní psycholog, metodik prevence, externí spolupráce)
- zaznamenávání psychického rozpoložení žáků (psychická krize/duševní onemocnění žáka)
- propojenost žáků mezi 1. a 2. stupněm
 - patronství žáků 9. ročníku nad žáky 1. ročníku
 - Den dětí organizovaný žáky 9. ročníku
 - Vánoční jarmark
 - Peer program – digitální svět
- dodržování školního řádu všemi žáky
- nabídka kroužku Příprava na přijímací zkoušky (Čj, M) v odpoledních hodinách
- chování ve virtuálním světě

- **Školní řád**

- Pevně stanovená pravidla pro žáky, důslednost v dodržování pravidel
- Součástí klasifikační řád
- Zákaz jakéhokoliv projevu nevhodného chování, zneužívání OPL
- Opětovné procházení pravidel a upozornění na nové body na začátku školního roku
- Vyvěšen v každé třídě, na webu školy
- Rodiče informováni na prvních třídních schůzkách ve školním roce, upozornění na příp. změny ve školním řádě i v průběhu školního roku
- Menší přestupky řeší třídní učitel, v případě vážnějších problémů spolupracuje s pracovníky ŠPP, vedením školy
- Výchovná komise – závažné problémy
 - Účast: žák, zákonní zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy

- **Třídnické hodiny**

- Realizace:
 - Třídnická hodina probíhá v posledním týdnu měsíce
 - Třídnické hodiny probíhají ve třídách od 3. ročníku
- Upevňování komunikace mezi třídním učitelem a kolektivem třídy mimo vzdělávací proces
- formování třídního kolektivu a podporu dobrých vztahů ve třídě
- začlenění dětí ukrajinské i jiné národnosti
- cílem je budování zdravého třídního kolektivu, prevence a objevování rizikových forem chování, objevování těch forem, příp. reakce na již vzniklé projevy rizikových forem chování
- začlenění všech žáků do kolektivu (včetně žáků ukrajinské národnosti, nově příchozích žáků)

- **Žákovský parlament**

- schází se pravidelně 1x měsíčně
- zástupci ze 4. – 9. tříd
- projednávání aktuálních témat týkajících se chodu školy a plánování různých akcí (Vánoční jarmark, Uklízíme svět, uklízíme Česko, Týden barev,...)
- žáci mohou vyjádřit své připomínky, stížnosti a přání
- příležitostná účast vedení školy

- **PARO – Participativní rozpočet do škol**

- Žáci mají možnost podílet se na zlepšování podmínek ve škole a rozhodovat o finální realizaci nabízených nápadů
- Účast žáků 4. – 9. tříd (v případě zájmu i mladších zástupců)

- **Školní poradenské pracoviště**

- složení:
 - výchovný poradce: Mgr. Gabriela Moricová
 - školní psycholožka: Mgr. Bohdana Vojtíšková
 - metodik prevence: Mgr. Petra Kiprá
 - speciální pedagogové: Mgr. Barbara Havlíčková
: Mgr. Gabriela Přidalová
- zaměření na:
 - péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami – zaměření na děti se speciálními poruchami učení a chování, nadané děti, žáky ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí
 - náprava specifických poruch učení
 - práce s nadanými žáky (školní psycholožka)
 - náprava vad řeči
 - práce se třídou – posílení třídního kolektivu, spolupráce jednotlivých žáků - komunikační dovednosti
 - prevence výskytu rizikového chování
 - poskytování odborných informací a kontaktů mimo školní prostředí
 - kariérové poradenství
- pravidelná setkávání jednou měsíčně slouží k vzájemné informovanosti
- výchovná poradkyně, školní psycholog a metodik prevence se schází dle potřeby, aby mohly včas zareagovat na vzniklé akutní situace

- **Adaptační pobyt žáků 6. ročníků**

- 3denní akce mimo školu (RS Prudká)
- účast co největšího počtu žáků všech tříd 6. ročníku
- cíl:
 - stmelení nových třídních kolektivů
 - seznámení se žáků s třídními učiteli a se žáky ostatních tříd v daném ročníku
 - prevence psychopatologických jevů
 - účast všech třídních učitelek, asistentek, školní psycholožky, výchovné poradkyně a metodičky prevence

- **Nenech to být**

- webovou platforma a mobilní aplikace, která bojuje proti šikaně a vylučování jedinců z kolektivu

- **Volná hodina**
 - žáci 8. a 9. ročníku mají možnost využít svůj volný čas v počítačové učebně v době volné hodiny před odpoledním vyučováním
- **Konzultační hodiny všech pedagogů**
 - předcházení školní neúspěšnosti
 - vyvěšeny na webových stránkách školy, možná individuální domluva
- **Schránka důvěry**
 - umožnění žákům sdělit své pocity, obavy, ale i dotazy na různá témata
- **Spolupráce s organizacemi mimo školní prostředí**
 - PPP Sládkova
 - SVP Help me
 - SVP Veslařská
 - Centrum primární prevence - Společnost Podané ruce o.p.s.
 - Anabell
 - Policie ČR, Městská policie Brno
 - OSPOD
 - PČR
 - Knihovna Jiřího Mahena
 - další instituce dle vzniklých potřeb

Aktivity směřující k realizaci Preventivního programu formou spolupráce se zákonnými zástupci žáků:

- třídní schůzky – 5x za školní rok (prezenčně ve škole)
- hovorové hodiny (po třídních schůzkách)
- možnost osobního kontaktu zákonných zástupců s jednotlivými pedagogy i pracovníky Školního poradenského pracoviště – kontaktní údaje na webu školy, včetně konzultačních hodin všech vyučujících
- web školy
- od rodičů očekáváme:
 - pomoc při odhalování sociálně rizikových jevů – rodiče nebudou zakrývat zjištěné skutečnosti a v zájmu svého dítěte nebudou k problematice lhostejní a budou přístupní radám odborníků
 - s jejich pomocí chceme nežádoucí formy chování co nejvíce omezit i v mimoškolním prostředí
 - aktivní zájem o žáky, dění ve škole
 - spolupráci s pedagogy a ostatními pedagogickými pracovníky
- snaha zapojit rodiče do dění školy
 - Vánoční jarmark
 - Akademie
 - Den otevřených dveří
 - Ples
 - Seznámení budoucích prvňáčků se školou (Pohádková škola, Edukativní skupinky)

Aktivity směřující k realizaci Preventivního programu zaměřeného na pedagogické pracovníky školy:

- Školní poradenské pracoviště předává pravidelně informace pedagogům na poradách
- Třídní učitelé informují každý měsíc metodika prevence o dění ve třídě vyplněním tabulky, kterou pak metodik prevence vyhodnocuje, doplňuje a příp. ve spolupráci s výchovnou poradkyní a psycholožkou, příp. spec. pedagogy, následné kroky při řešení zjištěných problémů.
- Pedagogové se účastní školení, workshopů pro rozšíření a prohlubování jejich profesních znalostí
- Výchovný poradce se účastní pravidelných schůzek pro výchovné poradce, kde je seznamován a informován o aktuálním dění v dané problematice
- Metodik prevence se účastní pravidelných schůzek metodiků prevence PPP Sládkova, kde je seznamován a informován o aktuálním dění v dané problematice, nabídce preventivních programů nabízených PPP Sládkova i jinými organizacemi a Konferenci PPRCH v Brně
- Školní psycholog se účastní pravidelných schůzek v PPP Kohoutova – metodická setkání školních psychologů